

Rom 8 - Innledning

Innhold: Som en følge av alt som er talt foran oppsummerer dette kapitlet Guds barns enestående stilling: De er fri fra all fordømmelse (v. 1-4). De retter sinnet mot det som hører Ånden til (v. 5-11). De lever ikke lenger som tjenere for kjødet. Derfor må kjødet dødes (v. 12-13). De er Guds barn, og dermed også Guds arvinger (v. 14-18). Under alle lidelser og motgang har de en sikker grunn i håpet om en herlig forløsning fra legemet, som også hele skapningen stønner og sukker etter (v. 19-23). Omtaler selve håpet og dets vesen (v. 24-25), hvordan Ånden hjelper oss (v. 26-28), og sluttelig Guds evige utvelgelse og kjærlighet (v. 29-34). Hele dette budskapet bryter liksom på i Paulus' indre, fram til en avslutning i en triumferende trosvissnet (v. 35-39).

Dette kapitlet inneholder den rikeste oppsummering av alt det som heter nåde; både nåden hos Gud, og nådens verk i våre hjerter. Men det både begynner og slutter med den store hovedlæren om nåden hos Gud, eller rettferdiggjørelsens nåde. Det er denne hovedlæren som også har vært selve emnet i alt som har vært skrevet tidligere i brevet. Selv om det sjette kapitlet og en stor del av det sjuende inneholder større tilføyelser, for å forhindre forskjellige muligheter for misforståelser. Men i dette åttende kapitlet kommer altså Paulus tilbake til sitt hovedemne om hvordan vi bare i Kristus er fri fra all fordømmelse, og har evig liv. Han har tilføyelser om Ånden og hvordan den virker i sjelen. Men begynner og slutter med nevnte hovedemne, som særlig skildres sterkt i det femte kapitlet; om vår frelse i Kristus, vår frihet fra fordømmelsen, og de urokkelige grunnsannhetene vi har for å leve i troen på Guds evige nåde.

Men, sier Paulus, når denne evige nåde ikke kunne vinnes gjennom loven, så er den gitt oss ved at Gud sendte sin Sønn for å gjøre det loven ikke kunne utrette. Med sitt offer tok han bort syndens fordømmende kraft. Deretter viser han de store hovedtrekkene i det som skiller de som tror fra de vantro, når det gjelder deres sinn. I sin naturlige tilstand er de vantro under loven, og lever derfor etter kjødet. De har en fiendtlig holdning til Gud og hans lov. Mens de som tror derimot er født på nytt av nåden, og har Åndens sinnelag som er liv og fred. Gjennom hele kapitlet fortsetter han så å tale om denne Guds barns store arv og eiendom. Han forkynner at disse som "lever etter Ånden" har Kristi Ånd, og dermed et åndelig og evig liv. Selv om legemene deres må vende tilbake til støvet, skal de vekkes opp på nytt. Allerede her i livet drives de av Guds Ånd. De er Guds barn. De er frigjort fra trelldommens ånd, og har fått barnekårets Ånd. I denne Ånd taler de med Gud som barn med sin far. Vi er "Guds arvinger og Kristi medarvinger, så sant vi lider med ham, for at vi også skal bli herliggjort sammen med ham".

Her på jord vil vi møte mye vondt. Derfor holder han fram for oss alt det vi har grunn til å trøste oss med. Han taler om all den herlighet vi skal få oppleve; den herlighet hele skapningen sukker etter. Hvordan vi i håpet må vente på det som ikke sees. Hvordan Ånden hjelper oss i all vår svakhet. Om Guds utvelgelse og kjærlighet i Kristus, som står evig fast. For alle de som er, og blir værende i Kristus, gjelder det at de ikke kan fordømmes, hvor hardt alle fiendtlige makter enn måtte kjempe mot dem. Hvem kan fordømme den som Gud rettferdiggjør? - den som Kristus har lidt døden og deretter oppstått for, og nå åpenbares for Guds åsyn for vår skyld. Paulus proklamerer overfor alt som finnes i hele verden, alt det som er og det som måtte komme, at ikke noe av dette skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet, den som er i Kristus Jesus, vår Herre.

Rom 8, 1

1: Derfor er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus, de som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden.*

[* C. O. Rosenius' Bibel har ikke siste del av verset; "de som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden". Derfor er det ikke kommentarer til den delen under dette bibelverset. Men akkurat samme ordvalg finnes jo nedenfor, som siste del av v. 4, og da med aktuelle kommentarer.]

Ordet "derfor" antyder jo alltid en konklusjon på det som er sagt foran. Så kan en spørre hva det er dette "derfor" sikter til. For siste halvdel av forrige kapittel (kap. 7: 14-25) handler bare om vårt naturlige forderv, og striden mot Ånden. Det kan ikke stemme at konklusjonen på det skulle være at det ikke er noen fordømmelse for de som tror. Nei, her sikter Paulus til det han har bevist i selve hovedbudskapet i brevet. Det siste han har tatt opp like foran dette kapitlet er bare sidekommentarer. I de fem første kapitlene har han bevist at alle mennesker er syndere. At intet kjød blir rettferdiggjort ved lovgjeringer. At vi blir rettferdiggjort av nåde ved troen på forløsningen i Kristus Jesus. Det sjette kapitlet er en tilføyelse hvor Paulus forebygger misbruk av denne nådelæren, spesielt i forbindelse med hvordan vers 20 i femte kapittel skal oppfattes. Men i det sjuende kapitlet tar han igjen opp det store hovedbudskapet, og viser hvordan vi, ved at vi er forenet med Kristus, er fri fra lovpakten (v. 1-6). Det som så følger i kapittel sju, er bare tilføyelser hvor han viser at det han har sagt ikke svekker loven, men ene og alene skyldes fordervet i vår natur.

Det som har vært hensikten med alt han har skrevet hittil i brevet, har vært å bevise og dokumentere evangeliets store hovedlære om menneskenes fordømte tilstand under loven, og deres rettferdiggjørelse i Kristus, ved troen. I det sjuende kapitlet var han kommet så langt i denne bevisførselen, at han har forklart at vi, ved at vi er forenet med Kristus, er helt og holdent fri fra loven. Ja, så fri fra loven som en kvinne er fri fra loven som bandt henne til mannen, når han er død. Men hvis vi er så fri fra loven, da er vi jo like sikkert fri fra all fordømmelse. Det er denne hovedlæren Paulus nå kommer tilbake til, etter at han i mellomtiden har brukt en del tid på å forebygge misforståelser. Og hvilken konklusjon er det så han trekker som følge av det han har bevist, som han har skrevet om foran? Jo, han sier:

Derfor er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus. Tenk nøyere over denne forkynnelsen som er full av trøst! Hør: Det finnes ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus! Ja, hva er det vi hører? Ingen fordømmelse! Fullkommen frikjennelse fra all syndens skyld og dom her i livet, og i all evighet - bare ved at vi er i Kristus Jesus. Dette er da så stor en trøst at det burde kunne gjøre et sykt menneske friskt, ja, gjøre en død levende. Dette gjelder altså det menneske som bare er kommet til den erkjennelsen at det ikke lenger kan leve uten Kristus. Hvor mye eller lite de enn synes å ha av syndserkjennelse, alvor osv., så ser de ingen redning uten i Kristus og hans fullbrakte verk (for det er dette som kjennetegner en sjel som "er i Kristus Jesus"). Det finnes altså ingen fordømmelse mer for slike mennesker! De skal aldri dømmes etter loven. Syndene skal aldri tilregnes dem (kap. 4: 8). De er fri og frelst for evig. Hvordan skal vi kunne prise Den Himmelske Far nok, både her og i evighet, for at han har gitt oss et slikt nåderike?

Så vil vi se nærmere på hvert enkelt ord i dette trøstens budskap. "Derfor er det da ingen fordømmelse". Først taler dette til oss om at de som ikke er i Kristus Jesus, de er under loven. Over dem hviler fordømmelsens dom. Vi burde stoppe opp og tenke alvorlig over at her er det spørsmål om hvordan vi skal unngå å komme under evig fordømmelse. Vi burde ikke lese slike ord med en likeglad holdning. Det taler jo om hvilken dom som skal hvile over oss for evigheten! Skal dommen være "evig liv", eller "evig fortapelse"!

Paulus har dokumentert at alt som har navn av menneske, de beste så vel som de verste, er etter Guds lov fordømt, fordi alle sammen er syndere. "Det er ikke én rettfærdig, nei, ikke én eneste". Vi er alle "av natur vredens barn". Men nå sier altså apostelen at når vi er i Kristus Jesus, da er det ingen fordømmelse for oss. Følgelig er vi under fordømmelsens dom, hvis vi ikke er i Kristus Jesus. Kristus sa: "Den som ikke tror, er allerede dømt" (Joh 3: 18). Kristus døde for alle mennesker. Johannes sier: "Han er selv soningen for våre synder, og det ikke bare for våre, men også for hele verdens synder" (1Joh 2: 2). Og Paulus sier: "vi har gjort det klart for oss: Når én døde for alle, da døde alle" (2Kor 5: 14).

Men det er først gjennom den troen som forener oss med Kristus at vi får del i Kristus og hans rikdom, og får nytte godt av den. Bare gjennom denne troen er vi under nådepakten. Men så er da også dette en pakt hvor det ikke finnes noe som helst annet enn nåde og forlatelse.

At det så ikke finnes noen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus, så er det det samme som Herren selv med sterke uttrykk forkynte: "Sannelig, sannelig sier jeg dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv og skal ikke komme til dom, men er gått over fra døden til livet" (Joh 5: 24). Legg merke til: "Han skal ikke komme til dom", kommer ikke under fordømmelsens dom. Han skal ikke dømmes for sine synder. Vi ser det samme i Kristi egen skildring av den siste dommen. Synden som ennå bor i Guds barn er nok i seg selv grunnlag for dom. Men dens fordømmende kraft er nå tatt bort. Den er skjult i ham som kom i syndig kjøds liknelse (skikkelse), og med sitt syndoffer fordømte synden i kjødet (v. 3). Når så fordømmelsen har rammet synden i Kristi legeme, så er det ingen fordømmelse som venter oss som nå er i ham. Nå er det hos oss "intet fordømmelig", som Luther oversatte det. Dvs. ingen ting som skal fordømme oss. Tenk; for en salig frihet! Ingen fordømmelse! Lovet være Gud for sin usigelige gave!

"For dem". I forrige kapittel talte Paulus om synden som ennå lever i Guds barn. Da brukte han ordene "jeg" og "meg" for å vise at den største nåde ikke fritar oss fra den indre kampen som han taler om der. Men her endrer han språket. Nå sier han ikke at så er det da ingen fordømmelse for meg. Nei, nå sier han "for dem som er i Kristus Jesus". Det vil alltid finnes svake sjeler som har en tendens til ikke å våge ta til seg den trøsten Skriften tilbyr. Hvis ikke Paulus hadde brukt den uttrykksform han nå bruker, så ville disse ment at den nåden og freden det tales om her, den tilhørte bare Paulus og liknende hellige mennesker. Men ikke slike uverdige og skrøpelige barn som de. Derfor endrer altså Paulus uttrykkene, og taler her i generelle ord, for at alle "som er i Kristus Jesus" kan stoppe opp for dette budskapet, og ta til seg denne trøsten. I v. 2 ser vi han taler på nytt med ordet "meg". Når han veksler på uttrykkene slik, har han villet vise at den samme som i forrige kapittel klaget over synden i lemmene sine, også er med blant dem som i Kristus er fri fra all fordømmelse. I v. 4 bruker han så igjen uttrykket "oss". For, slik vi nettopp sa, å minne om at det han taler om der, det gjelder ikke bare ham, men alle Guds barn.

"som er i Kristus Jesus". Å "være i Kristus" er en dyp og underlig uttrykksform i Skriften. Men så taler det også om et dypt og underlig forhold. Å "være i Kristus Jesus" er å være ett med ham. Dvs. forenet med ham ved troen. Uttrykket antyder nærmest hvordan sjelen ved troen liksom svøper seg inn i Kristus og hans fortjeneste. Eller som Paulus selv sier: er "ikledd Kristus" (Gal 3: 27). Her tales altså ikke om at Kristus er med sitt folk, eller at de er med ham. Men at de er i ham, inkludert i ham og forenet med ham. Selv skildrer han denne inderlige foreningen i liknelsen om grenene i vintreet (Joh 15). Der taler han også uttrykkelig om "den som blir i meg, og jeg i ham". I Joh 6 sier han også at "Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, blir i meg, og jeg blir i ham" (v. 56). Nå vet vi at dette stedet (Joh 6) ikke handler om det å ete og drikke ved nattverden, for den var da ennå ikke innstiftet. Men handler om hvordan vi i troen "eter" og "drikker" Skriftens budskap om hans stedfortredende legeme og blod (v. 47).

Da ser vi at her forteller Kristus oss selv hvordan vi kan vite om vi virkelig er i ham. Han sier: "Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod" - altså hver og en som har et slikt hjerte at Kristi forsoning er hans livsbehov, er så uunnværlig for ham som mat og drikke. For det er akkurat dette ordene "ete" og "drikke" hans kjød og blod, skildrer; at vi ved troen lever og mettes av hans forsoning. Den som ikke tar til seg slike ord fra Kristus selv, kommer alltid til å leve i uvisshet. Og så må vi ikke legge noe til. Når bare du ikke kan unnvære Kristi forsoning. Selv om du faller, eller periodevis er likegyldig, - bare du stadig må tilbake til denne livskilden, - så er det ganske sikkert at Gud virker sitt frelsende verk i deg. Og at du da også "blir i ham, og han blir i deg". Da ser Gud på deg som om du er det Kristus er, som om du hadde gjort det han har gjort, og som om du hadde lidd det han har lidd.

Dette er grunnen til at nå er der ikke noe som kan tilregnes deg, så du fordømmes. For overfor Gud står du fullstendig skjult i (ett med) hans Sønn. Forbildet i Det gamle testamente på denne enheten med Kristus, finner vi i at ypperstepresten bar de tolv steinene på brystet sitt. Og på hver av disse steinene var Israels tolv stammer skrevet. Når han trådte fram for Gud, så trådte også alle disse fram i ham. På denne måten forkynnes det også i dette at alle som tror, overfor Gud står skjult i Kristus, deres store yppersteprest. Og når de slik står fram i Kristus, og altså er ett med ham, da er de sannelig også fri fra all fordømmelse.

Dette tar Luther opp mer grundig. Han sier: "Troen forener sjelen med Kristus, som en brud med sin mann. Alt det Kristus eier, blir den troende sjelens eiendom. Og alt det denne sjelen har, det hører nå Kristus til. Kristus eier frelsen og all velsignelse, og nå blir dette denne sjelens eiendom. Sjelen på sin side har bare synder og misgjerninger. Disse hører fra nå av Kristus til. Dette er sannelig et velsignet bytte! Kristus er både Gud og menneske. Kristus er den som aldri har syndet. Hans hellighet er fullkommen. Han har tatt på seg Guds barns synder, og disse syndene tilintetgjøres og forsvinner i ham. For ingen synder kan bestå i hans uendelige rettferdighet. På denne måten er den sjelen som tror, fridd ut fra sine synder og ikledd sin brudgoms, Kristi, evige rettferdighet. Å, salige forening! Den rike, den rene, den hellige brudgommen har valgt den fattige, syndige og foraktede sjelen til sin brud. Har utfridd henne fra alt ondt, og gjør henne rik på de mest dyrebare velsignelser".

Paulus taler også om denne forening med Kristus, på samme måte. I Ef 5 taler han utførlig om mannens og hustruens forhold til hverandre. Men så avslutter han med (v. 32): "Dette er en stor hemmelighet; jeg taler her om Kristus og menigheten". Like foran (v. 29-30) har han også sagt at "Ingen har noen gang hatet sitt eget legeme, men han gir det mat og har omsorg for det, slik Herren gjør med menigheten. For vi er lemmer på hans legeme" (sv: lemmer av hans kropp, av hans kjøtt og hans ben). Med disse siste ordene minner Paulus om hvordan den første kvinnen ble skapt av den første mannens ribben - som også er et talende bilde på forholdet mellom Kristus og menigheten. Paulus bruker samme bildet om lemmene i legemet, når han i 1Kor 12: 12 sier: "For slik som legemet er ett og har mange lemmer, men alle de mange lemmene på det ene legemet er ett legeme, slik er det også med Kristus". Og i Ef 1: 23 taler Paulus om det samme legeme, og gir det en stor tilføyelse. Han sier "menigheten, som er hans legeme, fylden av ham som fyller alt i alle". Dermed antyder apostelen at denne forening med Kristus er slik, at om han som fyller alt i alle ble skilt fra de som tror på ham, så ville han se på seg selv som bare halv og ufullkommen.

Så sier altså Paulus her at alle de som slik vi nå har omtalt "er i Kristus Jesus", de er i all evighet fri fra all "fordømmelse". Vel kjenner de enda på kjødets mektige strid imot Ånden. Fremdeles har de nok bitre erfaringer i dette å bli tatt til fange av syndens lov i sine lemmer. Derfor sukker de også ofte i nød etter forløsning fra dette dødens legeme. Likevel er de fri fra all fordømmelse! Men dette er jo en frihet som er fullstendig skjult og uforståelig både for vår fornuft og i vårt følelsesliv. Hvem kan vel fatte, eller fullkomment tro dette, at selv om synden ennå er i oss, så skal den ikke fordømme oss?

Og selv om vi har fortjent forbannelsen, så skal den likevel ikke ramme oss! Ja, selv om vi daglig fortjener bare Guds vrede, så skal vi i stedet få leve under hans evige nåde.

Her kreves nok det som heter tro -! Her kreves det at vi helt og holdent lukker øynene for alt det som er i oss, og bare se på Kristus og hva vi er i ham. Det er bare i Kristus vi er rettferdige og kan stå for Gud. Det er Kristus som er rettferdig. Det er vår Herre Kristus som i all evighet består overfor lovens krav og dommer. Hvis Herren Gud skulle se på oss - uten Kristus - så er vi straks fordømt. Men ser han oss i Kristus, da ser han oss rettferdige og hellige. Men slik går det også for seg i vår samvittighet. Ser vi på oss selv, uten Kristus, da vil vi måtte fortvile. Men ser vi oss innesluttet i Kristus, da skal vi, selv i vår største syndenød, få nåde til å bli værende i troen. Da sier vi: Fordømmelsen kan likevel ikke ramme meg. Derfor er dette et ord som alle kristne bør skrive i sitt hjertes dyp, passe godt på, og huske: "Derfor er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus". Og så fortsetter Paulus med å tale om hvorfor de som er i Kristus Jesus, er fri fra all fordømmelse: